

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Abay és Dr. Török Ügyvédi Iroda (..., ügyintéző: dr. Abay Péter ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és az II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Dr. Vándor András Ügyvédi Iroda (... ügyintéző: dr. Vándor András ügyvéd) által képviselt ...Kft. (...) I. rendű, a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és a III.rendű alperes neve... Kft. (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. május 18. napján kelt, 1.P.23.329/2009/28. számú ítélete ellen az alperesek 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, a II. és III. rendű alperesek adatszolgáltatásra kötelezését mellőzi, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az I., II. és III. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül személyenként fizessenek meg az I. és II. rendű felpereseknek külön-külön 12 500 (Tizenkettőezer-öttszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes 2008. április 1. és június 30. között azzal, hogy „hop on hop off” típusú városnéző szolgáltatás nyújtás körében buszain és az ezt reklámozó programfüzeteiben a „low cost line” feliratot szerepeltette sötétkék mezőben, fehér nyomtatott betűkkel, illetve azzal, hogy városnéző buszain és azt reklámozó prospektusain piros alapszínben élénk sárga feliratokat helyezett el, továbbá 2008. június 1-től azzal, hogy „hop on hop off” jellegű városnéző szolgáltatásait reklámozó prospektusait narancssárga alapszínben jelenteti meg, melyeken élénksárga feliratokat szerepeltet és

ugyanezen időponttól azzal, hogy „hop on hop off” jellegű szolgáltatását olyan buszokkal nyújtja, melyek piros alapszínűek és azokon élénksárga feliratok olvashatók, tisztességtelen piaci magatartást tanúsított, illetőleg tanúsít az I. és II. rendű felperesekkel szemben.

Megállapította továbbá, hogy a II. és III. rendű alperesek 2008. április 1-től azzal, hogy az I. rendű alperessel oly módon működnek együtt a városnéző szolgáltatása nyújtásában, hogy II. rendű alperes a buszait bocsátja rendelkezésére, míg a III. rendű alperes a szolgáltatás reklámozásában vesz részt, továbbá azzal, hogy az I. rendű alperes szolgáltatásait mindketten közvetítik, tisztességtelen piaci magatartást tanúsítanak a felperesekkel szemben. Ezért a folyamatos jogsértések körében abbahagyására kötelezte az alpereseket és valamennyi jogsértés tekintetében eltiltotta őket a további jogsértéstől. Mindhárom alperest kötelezte elégtételadásra, ezen túl II. és III. rendű alperest arra is kötelezte, hogy szolgáltatassanak adatot a felpereseknek a jogsértéssel érintett szolgáltatásaikkal kapcsolatos árbevételeikről. Az ezt meghaladó keresetet pedig elutasította. A perköltségről akként rendelkezett, hogy az alperesek személyesen kötelesek megfizetni mind az I., mind a II. rendű felperes részére 214 500 forintot.

A tényállásban megállapította, hogy a II. rendű felperes 2005-től nyújtott Budapesten egyedülként „hop on hop off” városnéző szolgáltatást, ami olyan turisztikai szolgáltatást takar, melynek lényege, hogy a buszos városnézés egy előre meghatározott útvonalon folyik és a szolgáltatást igénybe vevő - meghatározott időtartamon belül - a menetrendszerűen működő buszra bármikor fel-, illetőleg arról leszállhat. Ezen buszok jellemzője a piros alapszín, oldalukon a „Budapest City - circle Sightseeing” felirat, illetőleg fehér szegélyes, hatszögletű kék mezőben fehér betűkkel a „low cost line” felirat is szerepel. Az autóbuszok fényképe megjelent a 2005-től kiadott, piros alapszínű, keménypapír alapú, három részre hajtható prospektuson is, aminek belső oldalán a városnézés útvonala, az állomáshelyekről készült fényképfelvételek, illetőleg a menetrend is feltüntetésre került. Rögzítette, hogy a II. rendű felperes a jogosultja a ... 12-i elsőbbségű ... lajstromszámú „low cost line” ábrás védjegynek, illetőleg a... lajstromszámú ábrás védjegynek, ami ovális keretben felül a „city circle”, alul a „sightseeing” szavakat tartalmazza, közepén szintén ovális keretben a H... t... szoborkompozíciójának stilizált ábrája látható, körülötte három pont, melyekre sárga színű nyilak mutatnak. Kitért rá, hogy a II. rendű felperes és a B... Kft. 2008. elején alapította az I. rendű felperest, aki 2008. április 1-től átvette a fenti városnéző szolgáltatást, annak valamennyi felsorolt arculati elemével együtt.

Az I. rendű alperesi gazdasági társaság 2008. április elejétől másodikként kezdett „hop on hop off” városnéző szolgáltatást nyújtani Budapesten. Ehhez a korábbi fehérszínű városnéző buszait pirosra festette át. Buszai részben nyitottak, részben zártak, alapszínük piros, rajtuk élénk sárga színben a „Budapest sightseeing”, illetőleg a „hop on hop off” felirat, Budapest nevezetességeinek rajzos ábrája és 2008. áprilisától júniusáig a felperesekével azonos ábrás kialakításban a „low cost line” felirat is szerepelt. Az I. rendű alperes által kiadott prospektus 2008. április és

június között piros, azt követően pedig élénk narancssárga színű volt, rajta a buszok fényképén kívül a „hop on hop off” és a „Budapest circle sightseeing” felirat látható, szintén háromba hajtható, belső oldalán a buszok útvonala, a nevezetességekről készült fényképek, illetve a menetrend olvasható.

Rögzítette, hogy a peres felek utóbb számos apró változtatást eszközöltek a prospektusaikon, azonban a leírt főbb arculati jellemzők változatlanok maradtak.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy a 2008. április 1. és június 30. között használt reklámprospektus első oldalán és városnéző buszain a „low cost line” megjelölést használta szolgáltatásának reklámozásával kapcsolatban, tisztességtelen piaci magatartást tanúsított a felperesekkel szemben. Továbbá jogsértő, hogy a 2008. április 1-től kiadott prospektuson a „Budapest circle sightseeing”, a „hop on hop off” megjelöléseket és további feliratokat tüntet fel sárga színben, piros alapon. Azt is sérelmezték, hogy a prospektusának mérete azonos a felperesivel és anyaga az általánosan alkalmazottnál vastagabb, valamint ugyanúgy három részre hajtható, belső oldalán stilizált Budapest térkép látható a városnéző busz útvonalával, nevezetességeket ábrázoló fényképekkel, illetve a buszok indulási időpontjával akként, hogy a megállók azonosak, az indulási időpontok pedig közel azonosak, mint a felperesnél. Valamint sérelmezték, hogy a menetrendnél a sárga színekombináció a nyári, a kék pedig a téli indulási időpontokat jelöli. Kérték emellett annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy piros színű városnéző buszokat használ, melyen sárga színű feliratok szerepelnek, szintén jellegbitorló magatartást tanúsít velük szemben. A II. és III. rendű alperesek tekintetében a kereseti kérelem annak megállapítására irányult, hogy az I. rendű alperessel együttműködnek a jogsértő magatartás tanúsításában.

Jogkövetkezményként abbahagyásra kötelezést és a további jogsértéstől való eltiltást, illetőleg elégtételadásra kötelezést kértek valamennyi alperessel szemben elrendelni. Továbbá a II. és III. rendű alpereseket adatszolgáltatásra is kérték kötelezni a szolgáltatásból származó árbevételeiket illetően. Emellett kártérítés megfizetésére is igényt tartottak, akként, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 4 000 forint megfizetésére.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Nem vitatták a sérelmezett magatartásokat, ugyanakkor vitatták a szolgáltatás jellegbitorló mivoltát. Kifejtették, hogy a „hop on hop off” nem a felpereshez, hanem a szolgáltatáshoz kapcsolódik. Ugyanígy a „Budapest sightseeing” és a „city circle sightseeing” ugyancsak bizonyos turisztikai szolgáltatás leírására vonatkozó kifejezés. Nem vitatták, hogy az alperesi buszon és prospektuson rövid ideig a „low cost line” felirat is látható volt külföldi minták alapján. Azonban hangsúlyozták, hogy ezt a védjegyjelölést történt tudomásszerzést követően átragasztották, így e körben a kereset oka fogottá vált. Az egyéb arculati elemek, a prospektus színei, szerkesztése, megjelenése körében pedig azzal érveltek, hogy az nem a felperesi arculat jellegzetességének tekinthető, hanem általánosan elfogadott minta.

Az elsőfokú bíróság a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tptv.) 6. §-a és 86. §-ának (1) bekezdése, illetve (2) bekezdésének a), b), c) és g) pontjai alapján, a keresetet nagyjából alaposnak találta.

A versenytársi minőség vizsgálta során megállapította, hogy noha a városnéző szolgáltatást jelenleg az I. rendű felperes nyújtja, azonban a II. rendű felperes volt az, aki a szolgáltatást a magyar piacon 2005-ben meghonosította és a meghatározó arculati elemeket megtervezte, továbbá jelenleg is alapítóként az I. rendű felperes tevékenysége mögött áll. Ezért megállapíthatónak találta, hogy a peres felek egymás versenytársai, amit egyébként az alperesek maguk sem vitattak. Hangsúlyozta, hogy az adott piac jellegzetessége, hogy összesen két piaci szereplő osztozik az egész szegmensen, a fogyasztó számára pedig a kiválasztott szolgáltatás felismerése azért fontos, hiszen ugyanazon félhez köthető szolgáltatást kívánja újra igénybe venni, amire jegyet váltott. Ezért vizsgálta, hogy a felsorolt arculati elemek a felperesi szolgáltatás jellegzetességének tekinthetők-e és azt az alperesi szolgáltatás sérelmezett arculati elemei szolgálai módon utánozzák-e, abban a megcélzott fogyasztó a felperesi szolgáltatást véli-e felismerni.

A csatolt prospektusok, fényképfelvételek, illetőleg a meghallgatott V... J... és F... T.. tanúk vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a II. rendű felperes, aki a „hop on hop off” típusú szolgáltatásával közel három éven át egyedül volt jelen a turisztikai piacon, olyan arculatot alakított ki, aminek domináns eleme a piros alapon, sárga színű feliratok elhelyezése, a városnéző buszok oldalán és elején, illetőleg a túra útvonalát is bemutató prospektuson. A csatolt különböző országokból származó, „hop on hop off” túrát ajánló prospektusok alapján igazoltnak látta, hogy bár a piros-sárga alapszín kétségtelenül kedvelt máshol is, azonban számos más színekombináció is használatos a szolgáltatásnál. Tehát a piros-sárga kombináció semmiképpen nem tekinthető olyan nemzetközi trendnek, amelyhez a külföldi turista egyértelműen a „hop on hop off” szolgáltatást köti. Ezért a később piacra lépő szereplőtől elvárható, hogy magát, illetőleg szolgáltatását kellő módon elhatárolja a korábban piacra lépőtől. Így semmi nem indokolta, hogy az alperesek a „hop on hop off” jellegű szolgáltatást piros alapszínű buszokkal nyújtsák, melyeken sárga feliratok helyezkednek el, hiszen ez nyilvánvalóan piaci zavarhoz vezet. Megjegyezte egyidejűleg, hogy a jellegbitorlás megállapításához nem szükséges a tényleges összetéveszthetőség, elegendő, ha annak csupán a veszélye fennáll.

Az I. rendű alperes azon érvelését, miszerint prospektusán már a II. rendű felperes érintett szolgáltatással való piacra lépése előtt alkalmazta a piros-sárga alapszínt, az elsőfokú bíróság nem fogadta el, mert maga sem állította, hogy ez tudatos arculattervezés része lett volna, melyben a prospektus mellett a buszok színe is meghatározó szerepet játszott volna. Rámutatott, hogy az I. rendű alperesi ügyvezető előadása szerint a városnéző buszok színét épp a „hop on hop off” szolgáltatás bevezetésekor kívánták egységes narancssárga-sárga színekombinációval megkülönböztetni az egyéb városnéző buszoktól. Az elsőfokú bíróság mindebből azt a következtetésre vonta le, hogy a piros-sárga színekombináció

alkalmazását a II. rendű, majd az I. rendű felperes szolgáltatásának megkülönböztető jelzéseként tudatosan alkalmazta, míg az I. rendű alperesnél ilyen következetes színhasználat nem nyert bizonyítást. A csatolt bizonyítékok alapján az is kitűnt, hogy az alperesi prospektus előbb piros, később narancssárga színű volt, ez az árnyalatnyi eltérés azonban az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem vezet markáns megkülönböztethetőséghez, figyelembe véve azt is, hogy az I. rendű alperesi buszok piros alapszíne és a rajtuk fellelhető sárga feliratozás változatlan maradt. Ilyen körülmények között a jellegbitorlást a piros-sárga, illetőleg az ahhoz közel eső élénk narancssárga színkombináció tekintetében megállapíthatónak találta.

Megállapította továbbá, hogy a felperesek részéről a védjegyoltalom alatt is álló „low cost line” ábrás felirat mind a buszokon, mind a prospektusokon következetesen alkalmazásra került. Abból a tényből, hogy ezt a feliratot az I. rendű alperes programfüzetén lényegében azonos színben és kialakítással jelentette meg, arra következtetett, hogy a később piacra lépő alperes egy fontos arculati elemet kívánt átemelni és jogellenesen alkalmazni saját szolgáltatásaival összefüggésben, ennek folytán a jellegbitorlást e körben is fennállónak találta.

Ugyancsak megállapíthatónak találta a jellegbitorlást a II. és III. rendű alperesek vonatkozásában, akik a buszok bérbeadásával, jegyértékesítéssel, illetőleg reklámozás útján maguk is részt vettek a sérelmezett szolgáltatás nyújtásában.

A prospektusok kialakításával és tartalmával kapcsolatos jogsértést azonban a szembeötlő hasonlóságok ellenére sem látta megállapíthatónak, mert ezek nem a felperesekre, hanem magára a „hop on hop off” szolgáltatásformára jellemző jegyek, információk, amihez valamennyi ilyen típusú városnézéssel foglalkozó szolgáltatónak igazodnia kell, hiszen a turista ezek alapján azonosítja be a szolgáltatást.

A felperesek Tpv. 2. §-ára alapított másodlagos kereseti kérelmét szintén nem látta megalapozottnak, kifejtve, hogy a felhívott jogszabályhely kiegészítő jellegű, az adott esetben azonban az elsődleges jogcímként megjelölt Tpv. 6. §-a kereteibe tartoztak a sérelmezett magatartások. A Ptk. 339. §-ára és 355. §-ának (2) bekezdésére alapított kártérítési keresetet sem találta alaposnak, ugyanis önmagában az, hogy a felperesek 4 000 forintot kifizetettek a részvételi díj ellenében, további feltételek bizonyítása nélkül nem alapoz meg ilyen igényt.

Mindezek alapján a jellegbitorlást mindhárom alperes tekintetében nagyobb részben alaposnak találta, míg kisebb részben, mint alaptalant elutasította és alkalmazta emellett a keresetben megjelölt jogkövetkezményeket, így az abbahagyásra kötelezést, az eltiltást, az elégtételadást és az adatszolgáltatást is. A pernyertesség-pervesztesség arányát 65-35 %-ban állapította meg a felperesek javára, ennek megfelelően rendelkezett a perköltségről akként, hogy az ügyvédi munkadíjat áfával növelten 187 500 forintban állapította meg, amihez alperesenként 27 000 forint kereseti illetéket adott hozzá.

Az ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, amiben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérték.

Kifejtették, miszerint az ítéletben megállapított tényállás nem kellően megalapozott, az abból levont jogi következtetések tévesek. Hangsúlyozták, hogy a hagyományos városnéző szolgáltatást nyújtó buszok továbbra is fehér színűek maradtak, az I. rendű alperes kizárólag azokat a járműveket festette át és azt sem pirosra, hanem narancssárgára, amelyeket az új „hop on hop off” szolgáltatáshoz kívánt használni. Ennek alátámasztására a két cég városnéző buszairól készült fényképfelvételt csatoltak. Azt is tévesen állapította meg továbbá az ítélet, miszerint az alperesi prospektusok színe eleinte piros volt, ugyanis az már a kezdetektől fogva narancssárga, aminek árnyalata 2008. áprilisától halványodott. Álláspontjuk szerint az élénk narancssárga szín jól megkülönböztethető a piros színtől. Megjegyezték, hogy a fogyasztó számára minden nehézség nélkül lehetséges a kiválasztott szolgáltató felismerése. Hozzá tették, több városban is működtetnek versenytársak azonos szolgáltatást azonos színű piros buszokkal, ami mégsem okoz problémát.

Megítélésük szerint a felperesek csupán állították, hogy a „hop on hop off” szolgáltatásuk kialakításakor egyedi arculattal jelentek meg, azonban ezt nem bizonyították. Az indokolás azon megállapításával szemben, miszerint az I. rendű alperes részéről nem volt megállapítható, hogy a piros-citromsárga színek alkalmazása tudatos arculattervezés része lett volna, ismételten nyomatékosították, hogy az I. rendű alperes már 2005. június 30-án és július 13-án jelezte a II. rendű felperesnél, hogy színválasztása tisztességtelen, mert korábban ezt a színösszetételt már az I. rendű alperes használta és kérte őt a szín megváltoztatására. Megjegyezték, hogy egy arculat kiépítése több éven át tartó, hosszadalmas folyamat és korábban azért nem állt I. rendű alperes szándékában a buszok átfestése, mert a „hop on hop off” járatát szándékozott piros színben indítani. Éppen az új szolgáltatás kialakításakor kívánt egységes arculatot megjelentetni és ehhez szerette volna a korábban már hirdetésekben és prospektusokon tudatosan alkalmazott piros-citromsárga színt szerepeltetni. Mivel a figyelmeztetés ellenére felperesek ezt a színösszetételt már alkalmazták, ezért kényszerűségből választotta a narancssárga-citromsárga színek kombinációt. Tehát az I. rendű alperes következetesen használta a piros-citromsárga színt hirdetési prospektusain már a felpereseket megelőzően és logikus lépés lett volna részéről ezen színek kombináció használatának kiszélesítése, amikor új szolgáltatással a piacra lépett. Mindezek alapján tehát a felpereseket a piros alapon citromsárga színek kombináció tekintetében semmilyen védelem nem illeti meg az alperesekkel szemben.

Abban is tévedett az elsőfokú bíróság, hogy az alperesi buszokon 2008. áprilisától júliusáig szerepelt a „low cost line” felirat. Valójában a 2008. áprilistól júniusig tartó időszakokra szóló prospektuson szerepelt ez a felirat, de az a felperesek felhívására haladéktalanul módosításra és kicserélésre került, így 2008. április 11. után sehol nem lehetett már a kifogásolt feliratú szórólappal találkozni. A buszok szakmai bemutatóján a felperesek is értesültek a szolgáltatás beindításáról és jelezték a

felirat feltüntetésével kapcsolatos kifogásaikat, amiért az I. rendű alperes elnézést kért és a szolgáltatás nyújtásának megkezdésekor a buszokon a „low cost line” védjegy már nem is szerepelt. Ennek folytán fenntartották, hogy a kereset oka fogott volt már benyújtásakor is.

A fellebbezés sérelmezte a II. és III. rendű alperesek részére előírt adatszolgáltatási kötelezettséget is. Kiemelték, hogy a Tpvt. 86. §-a nem ismeri a jogsértéssel érintett tevékenységgel elért árbevételről szóló adatszolgáltatást, mint jogkövetkezményt. Kifejtették, hogy a törvényben alkalmazott jogkövetkezmények kógenssek. Azt is hiányolták, hogy e körben az indoklás semmiféle okfejtést nem tartalmaz, nem jelöli meg a rendelkezés indokait és az alapjául szolgáló jogszabályhelyet sem. Mindezek alapján jogsértő az elsőfokú ítélet adatszolgáltatásra kötelező rendelkezése. Kifogásolták a pernyertesség-pervesztesség arányának meghatározását is, mivel a jellegbitorlás kizárólag a színhasználat és a „low cost line” védjegy használata körében került megállapításra, egyebekben pedig elutasította a keresetet, ideértve a Tpvt. 2. §-ára alapított igényt is. Ekként megítélésük szerint az alperesek tekinthetők túlnyomó részben pernyertesnek, így helytelenül rendelkezett az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről, mert az nagyobb részt a felperesekre hárul. Túl ezen helytelenül határozta meg az elsőfokú bíróság a peres eljárás illetékét is.

Az I. és II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel. Fenntartották és részben megismételték az elsőfokú eljárásban már kifejtett jogi érveiket, valamint részletesen nyilatkoztak a fellebbezésben foglaltakra. A másodfokú tárgyaláson bejelentették és fényképpel illusztrálták, hogy időközben teljesen elkülöníthető külső jellegzetességekkel egy harmadik társaság is megkezdte a fővárosban a „hop on hop off” városnéző szolgáltatást.

A másodfokú bíróság a döntést csak részben vizsgálta felül, mert a fellebbezés nem érintette az ítélet keresetet elutasító - prospektusok jogsértő kialakítása, tartalma, Tpvt. 2. § és kártérítés - részét, ezért e körben az elsőfokú határozat rendelkezései jogerőre emelkedtek.

Az alperesek fellebbezése kis részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mélységben feltárta, abból a jogszabályok megfelelő alkalmazásával okszerű következtetésekre és helyes érdemi döntésre jutott, amivel nagyobb részt a másodfokú bíróság az indokaira is kiterjedően egyetértett, ugyanakkor az adatszolgáltatás körében az ítélet részbeni megváltoztatására látott okot a következőkben foglaltak szerint.

A Tpvt. 6. §-a értelmében tilos az árut, szolgáltatást (a továbbiakban együtt: áru) a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel - ideértve az eredetmegjelölést is - vagy elnevezéssel előállítani vagy

forgalomba hozni, reklámozni, továbbá olyan nevet, megjelölést vagy árujelzőt használni, amelyről a versenytársat, illetőleg annak áruját szokták felismerni.

Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta, hogy a nyilvánvalóan versenytársnak tekinthető I. rendű alperes a saját „hop on hop off” városnéző túrája bevezetésekor olyan módon alakította-e ki új szolgáltatása imidzsét, amiről a felperesi szolgáltatást ismerhetik fel a releváns fogyasztók, akik az adott esetben nemcsak a külföldi, hanem a magyar turisták is. E helyen a másodfokú bíróság csupán utal az ítélet helyes megállapításaira azok szükségtelen megismétlése nélkül. Az I. rendű alperes azzal védekezett, hogy buszának színe nem piros, hanem attól jól megkülönböztethető narancssárga, amit kényszerűségből azért választott a tervezett eredeti piros szín helyett, mert a II. rendű felperes felszólítása ellenére sem volt hajlandó a „hop on hop off” szolgáltatása 2005-ös megkezdésekor más színre áttérni. Állította, hogy az ítélet indokolásával szemben az arculatépítésnél tudatosan járt el, prospektusain már a II. rendű felperest megelőzően alkalmazta a piros-sárga színek kombinációt, a városnéző buszok körében pedig ezt a színvilágot éppen a „hop on hop off” szolgáltatásnál kívánta 2008. áprilisában felhasználni, miközben a hagyományos városnéző buszai továbbra is fehér, illetve rózsaszín színűek.

A másodfokú bíróság azt hangsúlyozza, hogy a narancssárga és a piros a spektrumban egymás mellett álló színek, a narancs a sárga és a vörös színek közti átmenet. Megjelenésében csupán árnyalatban tér el a pirostól, hangulatában pedig még elhanyagolhatóbb a különbség, mert mindkettő a meleget, illetve a melegséget árasztja magából. Az összbenyomás nagyfokú hasonlóságát még csak növeli az a további körülmény, hogy az I. rendű alperes buszain és prospektusain egyaránt az élénksárgát választotta kísérő színeként, ezáltal még a kellően tájékozott és figyelmes fogyasztó is csak akkor észlelheti az eltérést, ha tudatosan vizsgálja a felek szolgáltatásait, illetve piaci megjelenését, ami egyrészt nem következik a tipikus fogyasztói magatartásból, másrészt életszerűtlen is. Különösen alátámasztja ezt V... J... és F... T... tanúk vallomása is, amiből kiderült, hogy már csak a felperes prospektusait tartják szállodájukban és ajánlják vendégeiknek, mert ők is úgy találták, hogy a nagyon hasonló külső miatt a két szolgáltató összetéveszthető. A peradatok alapján az állapítható meg, ha volt is az I. rendű alperesnek határozott elképzelése arról, hogy az érintett szolgáltatással majd a jövőben miként kíván megjeleníteni, tudomásul vette, hogy a piacon elsőként sikeres II. rendű felperes évekkel korábban a vörös-sárga színekkel vezette be a szolgáltatását, amit azóta is folyamatosan használ, ebből adódóan azt a turisták, az utazási irodák, a szállodák és a versenytársak egyaránt hozzá kötik. Ezért elsősorban a saját felismerhetősége miatt a később piacra lépő I. rendű alperesnek a felperesitől markánsan különböző megjelenésre kellett volna törekednie, mint ahogy tette ezt az új szolgáltató, akinek a buszáról készült fotót a felperesek a másodfokú tárgyaláson bemutatták. Mivel az I. rendű alperes a per szempontjából releváns szolgáltatását a felperesi szolgáltatás arculati elemeit engedély nélkül kölcsönözve nyújtja, ennek folytán helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre, hogy magatartásával tisztességtelen piaci magatartást valósít meg a felperesek sérelmére.

Osztotta a másodfokú bíróság az ítélet megállapításait a „low cost line” megjelölés használatának kérdésében is. Az F/5. szám alatt csatolt színes prospektusmásolatból egyértelmű, hogy kezdeti, sötétebb narancs árnyalatú ismertetőjén az I. rendű alperes még feltüntette a sérelmezett feliratot, a világosabb narancsszínű prospektusban azonban már nem volt olvasható. A fellebbezésben arra hivatkozott, hogy miután azt a felperesek kifogásolták a szórólapokat módosították és kicserélték, így 2008. április 11. után már nem volt sérelmezhető ismertető a piacon, továbbá azt is előadta, hogy a szakmai bemutatót követően a buszokról is eltávolították a „low cost line” feliratot, így a szolgáltatás tényleges megkezdésekor az már nem volt rajtuk. Az I. rendű alperes állítását a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében meghatározott módon nem bizonyította, mert előadását semmivel nem támasztotta alá. Ugyanakkor a fenti körben a per folyamán egymástól különböző nyilatkozatokat tett. Az 5. szám alatti ellenkérelmében azt adta elő, hogy csak igen rövid ideig használta a megjelölést, mihelyst tudomására jutott a védjegyoltalom azonnal intézkedett. E-mailen keresztül a szállodákat és turisztikai szolgáltatókat kérte, hogy a programfüzeteket ne tegyék az ügyfelek számára elérhetővé, mert visszavonásra kerültek és munkatársai 3 napon belül kicserélték azokat. A 2010. január 29-i tárgyaláson az I. rendű alperes képviselője úgy nyilatkozott, hogy nem vitatja, hogy amikor az alperes elkezdte nyújtani a szolgáltatást eleinte mind a buszokon, mind a szórólapokon szerepelt a „low cost line” felirat, de amikor az oltalomról tudomást szerzett haladéktalanul kiküszöbölték a jogsértést, de ennek pontos idejét nem tudta meghatározni. Az I. rendű alperes ügyvezetője a 2010. október 15-i tárgyaláson előadta, hogy a „low cost line” felirat szerepeltetése a városnéző buszokon, illetőleg az első tízezer programfüzeten hiba volt, azt azonnal elismerték, ahogy az I. rendű felperes jelezte. A buszokról még üzembe állításuk előtt lehúzták ezeket a matricákat, a prospektusokat visszaszedték, az éves füzetten pedig átragasztották. Mindebből az kétségtelenül megállapítható, hogy az I. rendű alperes prospektusain és buszain szerepelt a védjegyoltalom alatt is álló „low cost line” szóösszetétel. Mivel ennek időpontját az I. rendű alperes nem tudta meghatározni, hiszen még arra sem nyilatkozott határozottan, hogy mikor sérelmezte azt az I. rendű felperes, illetőleg, hogy mikor értesült a védjegyoltalomról, és a felperesek részéről állított időtartamot sem cáfolta meg, így az elsőfokú ítélet helytállóan mondta ki, hogy ezzel a magatartással 2008. április 1. és június 30. között a Tptv. 6. §-ába ütköző jogsértést valósított meg. Az azonosan védekező II. és III. rendű alperesek nem vitásan maguk is közreműködtek a jogsértő magatartásban, ekként vonatkozásukban ugyancsak megállapítható a jellegbitorlás.

Alaptalan volt az az alperesi érvelés is, hogy a keresetlevél beadásának időpontjában ezt már alappal nem sérelmezheték a felperesek, mert ebben az időben már nem volt fenn sehol „low cost line” a felirat. A hatályos jogi szabályozás szerint az elévülési határidőn belül a sérelmet szenvedő fél kérheti a jogsértés bírósági kimondását, amennyiben a törvényi tényállási feltételek megállapíthatóak. Ezért nem foghatott helyt a kereset okafogyottságára való alperesi hivatkozás sem.

Ugyanakkor egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbezéssel abban, hogy az adatszolgáltatás tekintetében az elsőfokú ítélet olyan rendelkezést tartalmaz, amire

a jogszabály nem ad lehetőséget. Ugyanis a Tpvt. 86. § (2) bekezdésének g) pontja szerint az érdekelt a keresetben követelheti, hogy a jogsértő szolgáltatson adatot a jogsértéssel érintett áruk előállításában, forgalmazásában résztvevőkről, valamint az ilyen áruk terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról. Tehát a tisztességtelen piaci magatartás megvalósulása esetén nincs módja a bíróságnak az elkövetőt arra kötelezni, hogy szolgáltatson adatot a jogsértéssel elért árbevételéről. Ezért ezt a rendelkezést a másodfokú bíróság a határozatból mellőzte és ebben a körben mást sem rendelt, mert a kérhető adatokról a II. és III. rendű alperesek már számot adtak, mivel feltárták üzleti kapcsolataikat.

Az elsőfokú perköltség összegét azonban nem találta eltúlzottnak a fellebbviteli bíróság. Az eljárás időtartamával, a megtartott tárgyalások számával és a benyújtott nagyszámú előkészítő iratok kapcsán kifejtett ügyvédi munkával arányban áll a 187 500 forint 25 % általános forgalmi adót is tartalmazó munkadíj, különösen arra tekintettel, hogy az alperesek nem szükségszerű pertársak, ekként egyenként is indíthatnak volna velük szemben pert a felperesek. A pernyertesség-pervesztesség kérdését is helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság 65-35 %-ban a felperesek javára, mert a Tpvt. 2. §-ára alapított kereset vagylagosan volt előterjesztve, a kártérítés összege pedig olyan alacsony volt, ami ebből a szempontból elhanyagolható. Emellett a meg nem határozható pertárgyértékre figyelemmel helyesen határozta meg az eljáró bíróság alperesenként 27 000 forintban a kereseti illetéket is. Ennek okán ebben a körben szintén alaptalan volt az alperesek fellebbezése.

A kifejtettek szerint a másodfokú bíróság kizárólag az adatszolgáltatás tekintetében helyezkedett eltérő álláspontra, ezért a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta, illetőleg a nem fellebbezett elutasító rendelkezéseit pedig nem érintette.

Az alperesek fellebbezése kizárólag a jogkövetkezmény körében vezetett eredményre, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján őket terheli a felperesek másodfokú eljárással felmerült költsége viselésének a kötelezettsége, ami a képviselőtüköt ellátó ügyvéd 25 % általános forgalmi adót is tartalmazó munkadíját foglalja magában. Ennek megállapításánál a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (1), (3) és (5) bekezdéseit alkalmazta.

Budapest, 2011. november 22.

. Lesenyei Terézia s.k.

a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.

előadó bíró

. Fülöp Györgyi s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: